

man med Glæde, at Kirkeforliget strandede.

Jeg mener, at nu er der dobbelt Grund til Glæde, fordi der nu er Udsigt til, at vi kunne faa gennemført en Menighedsraadslov, der jo er langt, langt bedre end den, som strandede i sin Tid. Den højtærede Kultusministers Forslag forudsætter ikke en Kirkeforfatning, de forudsætte ikke en fælles Repræsentation for hele den danske Kirke. Den højtærede Kultusminister udtalte, at han ikke mente, en saadan vilde virke samlende, men splittende i den danske Folkekirke i Øjeblikket, og han føjede til, at en Kirkedag hører hjemme i Frikirken. Deraf tør jeg vel slutte, at den højtærede Minister mener, at det er Frikirkens Sag at skabe denne Forfatning. Jeg tør da vel gaa ud fra som afgjort, at den højtærede Minister ikke paa nogen Maade kunde gaa med til et Forlig som det, der strandede sidste Vinter. Den højtærede Ministers Forslag forudsætter ikke blot ikke en Kirkedag, en Fællesforfatning, men jeg mener, at de i Virkeligheden bidrage deres til at umuliggøre en saadan i Fremtiden, for jeg tror, at disse Forslag ville virke opløsende paa den danske Statskirke, og det er saadan, jeg ønsker, de skulle virke. Jeg mener, at de fortsætte i den rigtige Retning, som er angiven ved Lov om Sognebaandsløsning og ved Lov om Valgmenigheder og, jeg kan føje til, ved Lov om Kirkers Brug af 1903, som det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) jo fortjener Tak for at have gennemført. Den sidste Lov staar i en underlig Modsætning til det, som dog aabenbart har været Kærnepunktet i det ærede Medlem fra Ringkøbings Kirkepolitik. Der er noget dobbelt i det ærede Medlems Kirkepolitik, og derfor var ogsaa den højtærede Kultusminister i det heldige Tilfælde, da han forelagde sine Forslag, at kunne begynde sin Tale med en meget venlig Henvendelse til det ærede Medlem. Den Tak, han bragte ham, var jo berettiget, den var der Grund til at bringe ham. Jeg kan ikke frigøre mig for en Fornemmelse af, at det var som det bedøvende Middel, man bruger før en smertefuld Operation; for i Virkeligheden var det, den højtærede Minister gik til, jo næsten ganske at bryde den Linie, som er den inderste, den virkelig bærende i det ærede Medlem fra Ringkøbings Kirkepolitik.

Den højtærede Kultusminister var ogsaa i det heldige Tilfælde at kunne an-

bringe nogle rosende Ord om det kirkelige Udvalgs Arbejde, for der er ogsaa noget dobbelt derover. Den højtærede Kultusminister har i den store Bunke, vi her have faaet lagt paa vore Pladser, som repræsenterer det kirkelige Udvalgs Arbejde, fundet nogle Guldskorn, og der er flere end dem, den højtærede Kultusminister har fremdraget. Men der er ogsaa uendelig mange Slakker deri. Det er jo ganske vidunderligt at finde i et saa reaktionært Forslag, som Forslaget til en Kirkeforfatning er, en lille Perle som den, den højtærede Kultusminister har fundet her i det lille første Lovforslag. Jeg behøver bare at nævne § 1 i Kirkeforfatningsforslaget, som jo er af fuldstændig middelalderlig Beskaffenhed og vilde gøre Tilstanden indenfor Folkekirken ganske utaalelig. Nu har man overfor Præsteløftet ifølge Hævd faaet en vis Bevægelsesfrihed. Jeg mener, at det ærede Medlem fra Vinderup (Moltesen) har Ret i, at vi burde snarest bort fra dette Præsteløfte — jeg skal siden komme dertil —, men fæstnede man det, saadan som man foreslog i Forfatningsudkastet, vilde det blive ganske utaaleligt at være Præst i den danske Folkekirke.

Den højtærede Kultusminister tager det gode op i Fortidens Politik. Han fortsætter den frikirkelige Linie, og derfor er jeg ham overordentlig taknemmelig. Det var for øvrigt kun, hvad jeg havde ventet mig af den højtærede Kultusminister. Han bliver sin Slægts Traditioner tro i den Henseende; det er jo ikke til at undres over, at han ser venligt paa Frikirken. Jeg mener, at de frikirkelige Krav ere først Kravet om Retten til at vælge Præst, men dernæst ogsaa om Retten til at afgøre, hvordan der skal prædikes, hvordan der skal døbes, og hvordan der skal holdes Altergang i Kirken. Det første Krav, Kravet om Retten til at vælge Præst, er imødekommet allerede i Loven om Sognebaandsløsning og i Loven om Valgmenigheder, og det imødekommes jo i de af den højtærede Kultusminister foreslaaede Bestemmelser om Præstevalg eller Indflydelse paa Præstevalget. Men det andet Krav, Kravet om Retten til at afgøre, hvordan der skal prædikes, hvordan der skal døbes, og hvordan der skal holdes Altergang, er jo et Krav, som vil blive stillet med større og større Styrke i de kommende Tider. Derom er der slet ingen Tvivl. Staten kan ikke fastholde Retten til at bestemme her, for selve Historien viser, at Staten slet ikke kan gennem-